

2020/2014(INL)

28.4.2020

VÉLEMÉNYTERVEZET

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

a mesterséges intelligencia polgári jogi felelősségi rendszeréről
(2020/2014(INL))

A vélemény előadója: Svenja Hahn

(Kezdeményezés – az eljárási szabályzat 47. cikke)

PA_INL

JAVASLATOK

A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy:

- állásfoglalási indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:
 - A. mivel a mesterséges intelligencia egyre nagyobb szerepet játszik mindennapi életünkben, számos ágazatban képes hozzájárulni az innovációk fejlesztéséhez, és innovatív termékek és szolgáltatások révén előnyöket kínál a fogyasztók, illetve teljesítményoptimalizáció révén a vállalkozások számára;
 - B. mivel a mesterségesintelligencia-alkalmazások termékekben való használata és fejlesztése kihívást jelenthet a termékekre vonatkozó meglévő jogi keret számára és csökkentheti annak hatékonyságát, ezáltal sajátos jellemzőik miatt alásva a fogyasztók bizalmát és jólétét;
 - C. mivel a károk orvoslására szolgáló szilárd felelősségi mechanizmusok hozzájárulnak a fogyasztók jobb védelméhez, a termékekbe integrált új technológiákba vetett bizalom megteremtéséhez és az innováció elfogadásához, miközben jogbiztonságot biztosítanak a vállalkozások számára;
 - 1. üdvözli a Bizottság azon célját, hogy az uniós jogi keretet az új technológiai fejlesztéseknek megfelelővé alakítsa, biztosítva a fogyasztók magas szintű védelmét az új technológiák által okozott károkkal szemben, ugyanakkor fenntartva az egyensúlyt a technológiai innováció igényeivel;
 - 2. hangsúlyozza, hogy fel kell mérni, hogy a meglévő felelősségi keretet – és különösen a 85/374/EGK tanácsi irányelvet¹ (termékfelelősségről szóló irányelv) – milyen mértékben kell naprakésszé tenni a hatékony fogyasztóvédelem és a vállalkozások számára a jogi egyértelműség biztosítása érdekében, elkerülve ugyanakkor a magas költségeket és kockázatokat, különösen a kis- és középvállalkozások, valamint az induló vállalkozások számára;
 - 3. hangsúlyozza, hogy a meglévő felelősségi keret felülvizsgálatának a felelősségi szabályok további harmonizálására kell irányulnia az egységes piac szétaprózódásának elkerülése érdekében; hangsúlyozza azonban annak fontosságát, hogy az uniós szabályozás továbbra is olyan világosan meghatározott problémákra korlátozódjon, amelyekre léteznek megvalósítható megoldások, és engedjen teret a további technológiai fejlesztéseknek;
 - 4. felszólítja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a termékfelelősségi keretben szereplő fogalm meghatározásokat és fogalmakat aktualizálni kell-e a mesterségesintelligencia-alkalmazások olyan sajátos jellemzői miatt, mint az összetettség, az autonómia és az átláthatatlanság;

¹ A hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv (HL L 210., 1985.8.7., 29. o.).

5. sürgeti a Bizottságot annak megvizsgálására, hogy szükséges-e a szoftvert felvenni a „termék” termékfelelősségről szóló irányelv szerinti fogalommeghatározásába, továbbá szükséges-e aktualizálni – és ha igen, milyen mértékben – az olyan fogalmakat, mint a „gyártó”, a „kár” és a „hiba”; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg azt is, hogy a károsultak hatékony védelme érdekében felül kell-e vizsgálni a termékfelelősségi keretet a kapcsolódó szolgáltatásokkal együtt, csomagban vásárolt termékek tekintetében;
6. hangsúlyozza egy olyan tisztességes felelősségi rendszer biztosításának fontosságát, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára annak bizonyítását, hogy egy termék hibája kárt okozott – még akkor is, ha harmadik fél szoftveréről van szó vagy a hiba oka nehezen nyomon követhető, például ha a termék egy összetett, a dolgok internetét képező összekapcsolt környezet részét képezi;
7. felszólítja a Bizottságot annak értékelésére, hogy meg kell-e fordítani a bizonyítási terhet – és ha igen, milyen mértékben – annak érdekében, hogy a károsult fogyasztók megfelelő fellépési lehetőségekhez jussanak, ugyanakkor megelőzve a visszaéléseket és jogi egyértelműséget biztosítva a vállalkozások számára;
8. hangsúlyozza a meglévő felelősségi kereten belül a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kockázatalapú megközelítés szükségességét, amely az egyes ágazatok és a mesterséges intelligencia felhasználásai tekintetében figyelembe veszi a fogyasztókat érintő különböző kockázati szinteket; hangsúlyozza, hogy egy ilyen, akár kettő vagy több kockázati szintet is magában foglaló megközelítésnek egyértelmű kritériumokon kell alapulnia, és biztosítania kell a jogi egyértelműséget;
9. kéri a Bizottságot, hogy gondosan értékelje a mesterségesintelligencia-alkalmazásokat tartalmazó termékekre vonatkozó szigorú felelősségi modell bevezetésének előnyeit és hátrányait, és vegye fontolóra annak csak meghatározott, magas kockázatú területeken történő bevezetését; hangsúlyozza, hogy e megközelítés fenntartása esetén szigorúan tiszteletben kell tartani az arányosság elvét.